

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ.

Štev. 3.

V Ljubljani, 20. marca 1926.

Leto XIII.

Tujskoprometnim interesentom.

Središni Savez v Beogradu nas je obvestil o poročilih, ki mu jih je podala ugledna družina iz Kopenhagna, ki je prepotovala vso našo kraljivino, osobito letoviščne kraje, in smo dobili popoln prepis opisa vtisov dotične ugledne dame. Predsedstvo Središnjega Saveza pripominja k temu, da bi raje videlo, da se to sploh ni zgodilo, a ker moramo stremeti za tem, da se napake, neprilike in nerednosti, katere se pojavljajo s postrežbo tujcev, po možnosti odpravijo ali vsaj omejijo, pravi, da bo prizadete naravnost pismenim potom pokaral in prosil, naj se ogibljejo takih pojavov, radi katerih se med zunanjimi narodi širi bojazen, posecati naše kraje in letovišča vsled nezadostne postrežbe in k temu še neprimerno pretiranih zaračunavanja.

Tisto poročilo slove: «Kopenhagen, 3. novembra 1925. Mnogospoštovani gospod doktor! S tem vršim svoje obečanje, da Vam priobčim golo istino mojih vtisov za našega potovanja po Jugoslaviji. Najpreje Vam izrekam poklon in zahvalo zaradi točne oskrbe vozov.

Kar se tiče prirodnih lepote Jugoslavije, je ta na teh zelo bogata in interesantna. Obale Jadrana priznavam za dražestne in mnogo lepše in interesantnejše od italijanske, španske in francoske rivijere, samo v knjigo želj in pri tožb bi bilo treba zapisati boljše zveze med obalo in zaledjem, in to upamo, da se bo s časom izpopolnilo. Prebivalstvo je zelo prijazno, vedno dobre volje in gre rado na roke.

No, v pogledu hotelov pa bo treba še zelo mnogo zahtevati, zapuščeni so, a sanitarne uredbe bežijo pred neredom. Lastniki hotela smatrajo siromašne turiste za svoje žrtve, ki jih je treba čim bolj opljačkati. Na reklamah stavljajo krive cene, pogodbe se nikoli ne držijo in vedno stavijo povišane račune, n. pr. vseh vrst napojnine in ne prej naznanjene davščine. Ako pa na to opozoriš, se dela, kakor bi ne razumel jezika ali bogzna kaj. S šefom samim pa se nikoli ne more govoriti; kadar po njem vprašaš, ga ni, ker spava, to je očita prevara. Izgleda, kakor da bi hotelirji ne bili podvrženi nikakim zakonom, ker nimajo nikakega respekta pred velikim županom. Pravi, žalostno je, to, da nekoličina hotelirjev kvari delo turizma v SHS. Sedaj tudi jaz razumem, čemu sem se preje čudila, zakaj Beogradčani in oni iz višjih krogov posečajo vedno le inozemska kopališča namesto svojih lastnih.

Stanovali smo v sledečih hotelih: Sarajevo: hotel Evropa, Dubrovnik, hotel Imperial; Split: Bellevue; Ljubljana: Slon. Tri hotele moram pohvaliti: Toplice na Bledu, Ekselsior v Beogradu in Esplanad v Zagrebu. V teh je tudi vedno vse zasedeno. Vse te moram priporočiti.

Karati pa moram hotel (ime in kraj izpustimo), kjer smo silno slabo jedli in se vsi z jedjo otrovali. A poleg vsega tega dražje nego v Ekselsiorju v Beogradu, sanitarne prilike v žalostnem neredu. V Grand hotelu K. v Š., ki je tudi precej zapuščen, so hoteli dvojico tujih ljudi meni nič tebi nič vriniti v mojo sobo, dasi je bilo še dovolj praznih sob, sa-

mo, da so nas prisilili, da plačamo občinsko naklado za štiri postelje, dasi jo je hotelir oddal gotovo samo za eno posteljo, katero sem rabila. To moram smatrati, ker mi pismenega računa niso hoteli dati. Ključev obče ni bilo v vratih, da sem bila vedno v strahu. Draginja istotako največja, sanitarne prilike pa grozne, s hotelirjem nismo mogli govoriti, spal je ves dan.»

In tako našteva ta odlična dama še mnoge neprilike, ki jih je morala prenašati njena družba pri prepotovanju naših južnih krajev. Ker pa se, hvala Bogu, Slovenije ne tičejo, jih ne bomo dalje naštevali.

Središni Savez v Beogradu je prizadete pismeno ošvrkal, svareč jih pred posledicami, ki zamorejo škodovati ne le njim, temveč tudi drugim, ki ne zaslužijo take graje, ker se tuji odkrivajoč drug drugemu take neprilike posameznih obratov ne ogibljejo le teh, temveč vsega kraja. Ako bi kdo bil mnenja, da ni na mestu, da stanovski list prijavlja take razmere, smo mi nasprotnih misli, da je dobro take slučaje obesiti na pranger v svarilo in spoznanje, kako tujec podrobno vpošteva ali opazuje uredbo in manipulacijo posameznega hotela in kakšne posledice utegnejo slediti za splošnost spričo takih slučajev, in da se po možnosti izognemo podobnim primerom.

Središni Savez je celo odločen, da, ako se bodo v bodoče dogajali taki slučajji, da se vsak slučaj spravi v javnost, ker se ne more dovoljevati, da se radi enega ali več nezavestnih hotelirjev krši ugled in dela škoda celokupnemu gostil-

ničarstvu. Zato se bodo celo pozivale oblasti, da z ostrimi odredbami pritisnejo na prizadete, ki mečejo slabo luč tudi na ostale tovariše našega stanu, ki ne nosijo nikake krivde na pojavih, ki so zgoraj opisani.

Ponosni smo, da tujec v Sloveniji takih kritičnih razmer ne bo našel. Glejmo, da obdržimo zastavo kulture, solidne in vsestranske korektne gastronomije še nadalje pokonci, da bomo v tem pogledu tudi vredni idealnega imena jugoslovanske Švice.

Poročilo.

o delovanju Zveze v letu 1925., poročano na občnem zboru 12. februarja 1926.

Na vsesplošno zatrjevanje, da je voditev žganjarskega registra velika nepotrebnost in samo šikaniranje točilcev, je podala Zveza obširnejšo vlogo finančnemu ministrstvu, oziroma direkciji posrednih poreza v Beogradu s prošnjo, naj se ta naredba ukine, ker s svojo drastično kaznivostjo pri le količkaj neprevidnem zabeleževanju tira prizadetega v tako kazni, da mora posameznika uničiti. Pri tisti priliki se je zaprosilo tudi Središnji Savez v Beogradu, naj obenem v tej reči intervenira. Odprava tega registra se ni mogla doseči, pač pa je finančni minister zadevo omilil toliko, da se kaznive ne sme smatrati vsake količkaj formalne napake, marveč resnično dokazane prestopke, in še takrat se kaznuje v prvem slučaju le s 100 Din, v nadaljnjih slučajih pa Din 200. Torej vendarle nekoliko uspeha na neprestano nerganje od naše strani.

Na dejstvo, da je minister za notranje zadeve razveljavil prepoved točenja žganja od sobote zvečer do ponedeljka dopoldne, o čemer je Zvezo obvestil centralni Savez v Beogradu in na poročila raznih združ. načelstev, da srezka poglavarstva vkljub temu v raznih krajih prepovedujejo točenje od sobote do ponedeljka, je Zveza podala velikemu županu spomenico, naj opozori podrejene oblasti, da je ta prepoved v splošnem ukinjena. Dobili pa smo rešenje, da posamezna oblastva na podlagi § 54. obrtnega reda vkljub temu lahko urejujejo neke panoge točilnih pravic, kolikor se jim zdi to potrebno; zaradi tega je ostalo ponekod še staro šikaniranje.

Pri velikem županu se je Zveza zavzemala tudi z utemeljeno spomenico za preureditev in razširjenje policijske ure za podeželske kraje, čemur pa je oblast le deloma ugodila. Ker so ponekod še kolektivne zadruge in gostilničarstvo včlanjeno v mešanih zadrugah, je Zveza vložila prošnjo na oddelek ministrstva trgovine in industrije za razpust takih združ. da se morejo ustanoviti samostojne, strokovne gostilničarske zadruge, ter je stvar ugodno rešena. Zveza bo v tekočem letu ustanovila še štiri zadruge, t. j. Logatec, Radovljica, Višnja gora in Črnomelj, s čimer bode organizirano vse

gostilničarstvo ljubljanske oblasti v zadržkih.

Ob priliki podraževanja piva od strani pivovarjarjev je podala Zveza protest velikemu županstvu z zahtevo, naj se pojasni, ali so upravičene pivovarne meni nič tebi nič tako horendno poviševati cene temu poživilu. Odgovor na to nam je vlada še dolžna.

Spomenico, sklenjeno na lanskem občnem zboru, v kateri so bile obsežene pritožbe proti neupravičenemu odmerjanju taks, proti pomnoževanju točilnic po trgovinah, in sploh vse neprilike, ki jih je zavesil nad gostilničarsko obrtjo taksni zakon in k temu zakonu izdani pravilnik in k tem pritožbam tudi podane primerne predloge, je razposlala Zveza vsem ministrstvom, vsem državnoborskim klubom, vsem trgovskim zbornicam, vsem organizacijam v kraljevini, vsem srezkim poglavarstvom, obema velikima županoma itd., povsodi z dodatno prošnjo, osobito pri oblastvih, da naj se kaj ukrene za izboljšanje teh nevzdržnih razmer. Ministrstva so pač na to nekoliko reagirala, osobito trgovsko ministrstvo je na prizadevanje ministra in poslanca dr. Žerjava naročilo Trgovski zbornici v Ljubljani, naj predloži primerne predloge, ki bi se eventualno, ali morda vsaj za Slovenijo dosegel izboljšan modus o ureditvi gostilniške obrti, dokler ne pride do izdelave obrtnega zakona, ki bo morda v tem pogledu vendarle nekoliko pravičnejši in smotrenejši in zaščitil tudi gostilničarsko obrt. Pri zadevni konferenci s Trgovsko zbornico se je predlagala ukinitev člena 62. in 69. taksnega zakona o točilnih taksah in zato nadomeščanje 5 do 10 para poviška državne trošarine. Koncesije naj se podeljujejo le osebam in ne ostanejo na hiši, podeljevanje koncesij pristojna avtonomnim magistratom in srezkim poglavarstvom, njih prenos bodi dovoljen, po smrti koncesionarja naj preidejo koncesije na potomce, oziroma dediče avtomatično, takse za podeljevanje koncesij in za nove zgradbe naj ostanejo, v komisije pri pregledih stavb itd. je vsekakor vabiti tudi zastopnika strokovne zadruge, pri podeljevanju osebnih, kakor tudi hišnih pravic je zaslišati pristojno zadrugo, glede potrebe novih gostilen in usposobljenosti določujejo le zadruge in zbornice, točenje pod vejo naj se dovoli na določen čas samo revnim s slabimi pridelki, največ do tri mesece in na kraju pridelovanja, ali kvečjemu v kraju pridelovalca, o vseh podelitvah in spremembah je dobiti mnenje združ. pravica točenja alkoholnih pijač na sejnih, shodih, barakah itd., pristojna samo koncesijon. gostilničarju, prodaja jedil pa se lahko vsakomur dovoli v takih prilikah, gostilničarska obrt se naj razpredeli na: a) prodajo jedil, b) prenočevanje, c) točenje brezalkoholnih pijač, d) točenje nežganih alkoholnih pijač in e) točenje žganih alkoholnih pijač. Igre so prosta zabavna

sredstva, za hazardne igre pa se mora dobiti koncesija, točenje po trgovinah je smatrati za gostilničarsko obrt in je pri podelitvah pravic postopati kakor z gostilničarstvom.

Vseh teh 13 točk je bilo pri Zbornici sporazumno dogovorjenih, zabeleženih in predlaganih ministrstvu v prejem pri novih določbah. Nekaj mesecev nato, t. j. 15. julija je bil res izdan nov pravilnik za gostilne in točilnice, tvorci tega pravilnika niso našli razumevanja za naše gotovo zdrave in pravilne predloge. Razen določbe o dokazih o usposobljenosti in pa določbe, da morajo finančna oblastva pri lokalnih ogledih vpoštevati mnenja političnih oblastev, ni bila ni ena postavka uveljavljena, zato se vali ta kolobocija dalje na propast redne gostilničarske obrti. Ministrstvu za notranje zadeve je podala Zveza resolucijo, katero je izdelala za občni zbor zadruga za ljubljansko okolico, da je o njej sklepa la in v kateri smo se ostro pritoževali proti postopanju finančnih oblasti, katera prav vehementno forsirajo objašnjenje generalne direkcije posrednih davkov, s katerim se odreja, da smejo trgovci, ki so smeli do sedaj prodajati pijače v trgovsko zapečatenih steklenicah preko ulice, točiti sedaj prosto iz sodov na stoječe goste in v odprtih steklenicah preko ulice. Ko je finančno okrajno ravnateljstvo v Ljubljani z okrožnico dne 28. februarja leta 1925, št. 3/241 vsem v njegovem območju se nahajajočim okrajnim upravnim oddelkom finančne kontrole to intimiralo, ti organi trgovce in branjevce takorekoč navdušujejo za točenje pijač, in ta bolezen se dandanes širi epidemično.

Za odpravo poseganja trgovcev v gostilničarsko obrt, se je gostilničarstvo desetletja trudilo in doseglo, da je bil ta pasus z noveliranim obrtnim redom leta 1907. v zakonjen, sedaj pa fiskalne oblasti zakonite določbe brez zakonske podlage sistirajo in uvajajo anarhijo v točilno obrt. Znano je, da se zakoni spreminjajo samo z zakoni; v tem slučaju pa se je podrla red uvažujoča prejšnja zakonska odredba z navadnimi okrožnicami, ki urejujejo finančno službo. To ni pravilno in nasprotuje uzancam spoštovanja zakona. Enakih utemeljevanj smo nanizali v dotični resoluciji štiri strani ter jo poslali poleg ministrstva za notranje zadeve tudi ministrstvu trgovine in industrije, in ker je ob tistem času tudi ministrstvo za narodno zdravje strašilo z osnutkom zakona o treznosti, tudi temu ministrstvu, vsem s prošnjami, naj v resoluciji navedenim pritožbam pomagajo ugoditi in pripomorejo k restavriranju zelo zavoženih razmer v gostilničarski obrti v Sloveniji, ki so nastale radi ukrepov finančnih oblasti. Seveda smo poslali to resolucijo tudi vsem zvezam v kraljevini z zahtevkom, da z enakimi spomenicami podkrepijo naše pritožbe. Pritrjevalna mnenja na resolucijo, sklenjeno na lan-

skem občnem zboru, smo dobili od mnogih srezkih poglavarstev, magistrata in tudi velikega župana mariborske oblasti, s katerim so priznali naše navedbe za upravičene. Na željo nekaterih zadrug je Zveza stopila v korespondenco z nekaterimi češkimi pivovarnami, ako bi bil mogoče pridobiti konkurenco današnjim cenam našega piva. Poročila pa so bila neugodna in je kalkulacija izkazala, da ako bi država odpustila vso carino in še polovično vožnjo po železnici, bi stalo češko pivo v naših krajih še vedno Din 240 pri hl več, kakor pa dandanašnje pivo domačih tovarov. Ko se je meseca junija pojavila vest, da izdeluje ministrstvo narodnega zdravja zakon o pobijanju alkoholizma, ki bi imel najhujše zadeti gostilničarsko obrt, smo opozorili na to Središnji Savez v Beogradu, ki je tudi sklical konferenco vseh interesentov cele kraljevine za dan 15. junija, katere se je udeležila tudi naše Zveza kot edini zastopnik Slovenije. Podala je na nji zelo obširen in dobro utemeljen referat in protest proti naklepu takega zakonskega načrta. Poset te velike konference sta omogočili pivovarja na Union in družba «Alko», ki sta ta trošek financirali. Uspeh tega dela je bil za enkrat sijajen in tista žalostna ideja pokopana. Dne 3. avgusta se je vršila plenarna Zvezna seja, ki je imela poglavito obdelavati tudi dotični osnutek; zapisnik te seje se je v celoti razposlal istotako vsem ministrstvom in celo proti alkoholnim družbam. Zapisnik je bil sestavljen tako temeljito, da so ga tudi razna srezka poglavarstva, med njimi tudi mestni magistrat mariborski in celjski pohvalno potrdila ter naznanila, da se s temi sklepi strinjajo in obljubila na primernih mestih enake intervencije. Ta protestna akcija je bila razposlana ravno v 100 izvodih vsem v poštev prihajajočim činiteljem.

Proti širjenju idej od strani finančnokontrolnih organov, da bodo morali vsi dosedanji obrtniki-gostilničarji si izposlovati osebno pravico za izvrševanje svojega obrta, je podala Zveza protest na velikega župana proti takemu razlaganju pravilnika ter v naprej odklanjala v imenu vsega gostilničarstva našega okrožja tak poskus.

Za uvedbo trošarine prostih količin pijače, ki se potrebuje za delavstvo, je Zveza potom finančne delegacije zaprosila ministrstvo, da se izpopolnijo za devna določila trošarinskih predpisov toliko, da so tudi gostilničarji, ki se poleg gostilne pečajo tudi s poljedelstvom ali kmetijstvom ter zaposlujejo številno služinčad, do gotovih količin oproščeni plačevanja trošarine, seveda po številu družine in uslužbenstva, ker bi bilo to za domačo porabo. Financa je zahtevala kolkovanje vloge. Zveza pa se je temu uprla, sklicujoč se na določbe člena 5., točka 4. in 5. taksnega zakona. Rešitve še ni, ponavljali bomo to zahtevo tako dolgo, da se Matjaž mora oglasiti. To so

približno označbe večjih akcij, katerih je imela Zveza v preteklem letu izvršiti, druga administrativna dela s članicami samimi pa so načelstvom itak znana. Razne pravne nasvete in storjene koraške smo priobčevali tudi v stanovskem glasilu, največ pa podajali pismenim potom prizadetim zadrugam, kakor tudi posameznim članom poedinih zadrug. Tekočih aktivnih števil je bilo rešenih 278, skupnih spisov pa je izšlo iz pisarne okrog 2400.

Lanska preureditev naslova Zveze ima za posledico, da stopijo vse zadruge v ljubljanski oblasti v Zvezo v Ljubljani, ki bo imela po organiziranju še štirih sodnih okrajev 31 zadrug s približno 2800 člani.

Smelo lahko trdimo, da je stala Zveza neprestano na braniku za interese gostilničarstva in je pri pojavih kakršnihkoli neprilic brez odlašanja in v prvi vrsti z vso energijo branila pravice našega stanu, tako da o Zvezi lahko govorimo z besedami nemškega operetnega pevca: «In mir sieht man den Vater, was möglich war, das tat er.»

Zboljšane postavke v pravilniku z dne 15. junija lanskega leta v členih 46, 56 in 84 so nepobitno uspehi naših prizadevanj. Vse, kar je bilo možno, se je storilo, in istotako tudi v bodoče ne smemo odnehati v borbi za pravičnost.

Iz organizacij.

Občni zbor gostilničarske zadruge na Bledu se je vršil dne 28. februarja t. l. ob 15. v prostorih hotela «Petran»; navzočih 28 članov zadruge.

Namestnik načelnika g. Rus pozdravi navzoče, omeni, da ga je odišli načelnik naprosil sklicati današnji zbor in, ker je po pravilih določeno število zborovalcev zadostno, odvarja zborovanje ter preide takoj k dnevnemu redu ter prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je vršil dne 29. maja 1921. Zapisnik se brez ugovora odobri. K drugi točki pripomni, da mu ni mogoče podati širšega poročila o delovanju zadruge v tej skoro petletni dobi, ker mu niso na razpolago razen zapisnika nikake knjige ali drugi podatki arhiva in ker mu razen kratkega popisa računskega zaključka za čas od zadnjega občnega zbora pa do današnjega dne ni bilo še ničesar izročene. Nadalje prečita računsko poročilo kakor mu ga je izročil načelnik gospod Klemenčič.

Rezultat tega poročila zaključuje za čas od zadnjega občnega zbora pa do 31. decembra 1925 prebitka Din 2950.53. Ker ni nikakega poročila od preglednikov, se sklone ta obračun eventualno odobriti šele na prihodnjem občnem zboru, ako ga bodo pregledovalci našli v redu.

K proračunu se po kratki debati na predlog gospoda Kunstlja z ozirom na nepredvidene stroške zadruge in za prispevek k Zvezi soglasno sklone pobirati

Din 25 zadrugne doklade v tekočem letu, kakor tudi za leto 1925 od vseh tistih, ki eventualno še niso plačali prispevkov prejšnjemu načelniku, ali pa direktno Zvezi. Tej se naroča, da pošlje zadevni obračun. K 5. točki dnevnega reda, t. j. posvetovanje o zavzetju stališča napram projektu zakona o pobijanju draginje, se na poročilo Zveznega tajnika o koraških katere je organizacija že v tem pogledu storila, prečitani spomenici z odobravanjem pritrdi in sklone ne le protestirati proti novemu osnutku takega zakona, marveč predlagati, da se tudi odpravi do sedaj obstoječi zadevni zakon.

K šesti točki dnevnega reda, t. j. sprememba pravil, poroča g. predsednik Rus, da je bila dosedanja pristopninska taksa določena na Din 100 za vsakega na novo pristopivšega člana. Z ozirom na rastoče stroške pri intenzivnejšem delovanju, katerega mora zadruge v bodoče podvzeti, pa bodo tudi stroški obilnejši, in ker imajo vse organizacije mnogo višje pristopninske takse, in ker je gledati tudi na to, da ne sili vsak nesposobnej v gostilničarsko obrt, je potrebno, da se pristopninska taksa regulira in primerno zviša. Na stvarno razlago in utemeljevanje gospodov Kunstlja in Kržišnika se na dano glasovanje soglasno sklone sprejeti § 14., odstavek 4. zadrugnih pravil tako, da mora vsak član, ki na novo pristopi k zadrugi ali na novo pridobi gostilničarske pravice, bodisi po § 16. obrtnega reda ali po določenih pravilnika o gostilnah, kavarnah ali ostalih obratovvalnicah z alkoholnimi pijačami, plačati Din 1000 inkorporacijske pristojbine.

Izveti od tega plačila so le pravni nasledniki že obstoječih gostilničarskih podjetij, ki po dovršeni polnoletnosti prevzamejo obrate, ti plačajo le Din 100 pristopninske takse.

Nadalje se soglasno sklone sprememba § 11. v 4. odstavku, tako, da se določi sprejemnina vajencev na Din 10, oprosnina pa na Din 25 in v § 24. pa se določi v odstaku 4. za redovne kazni in globe Din 20. Vse predlagane izpremembe so bile soglasno sprejete.

Volitve. Zborovalci sklone ustmeno volitev in določi predsednik v svrhu dogovora desetminutni odmor. Po preteku tega časa poudarja gospod Alojzij Majcen, da se je sosebno gospodu Ivanu Rusu zahvaliti, da se naša zadruge zopet dviga k življenju in toliko potrebnemu delovanju ter predlaga izvoliti za načelnika g. Ivana Rusa. Na dano glasovanje je bil predlog soglasno z odobravanjem sprejet. Kot načelnikovega namestnika predlaga isti predlagatelj gosp. Jakoba Kunstlja iz Gorij, kar je bilo na dano glasovanje istotako z odobravanjem sprejeto. Za odbor so se zborovalci zedinili na sledeče člane: Za Bled: Baraga, Zrimec, Majcen in Vovk. Za bohinjsko stran, Gorje in Ribno gg. Ivan Mencinger, Resman, Kržišnik in Ferjan. Za naš mestnike gg. Jože Gašperin, Stare Fužine; Gašper Arh, Karol Slanovec, Bohinj-

ska Bela in Anton Burja, Zasip. Za pregledovalca računov gg. Žerovnik in Černe. Vsi predlagani so bili soglasno izvoljeni.

Načelnik g. Rus se zahvali za zaupanje ter prosi vse gospode odbornike in namestnike, da se zavzamejo za zadrugo in krepko sodelujejo.

K posameznostim izvaja g. načelnik, da so točilne takse osobito za letovišča zelo krivično urejene, ker se pripisuje letoviščem ista kategorija ali skupina, kakor velemestom Zagrebu, Beogradu ali Ljubljani, kodar potočijo posamezniki po 500 hl pijač na leto, gostilničar v letoviških krajih pa 50 hl, nalaga pa se ista taksa kakor onemu v velikih mestih. — Predlaga, naj se sklone temeljit protest proti temu načinu krivičnosti, ker je vendar točno dokazana istina, da se v letoviških krajih samo letni čas nekaj potoči, nasprotno pa v mestih obratujejo leto in dan enako.

Gostilničarska obrt v kopalniških je po vseh drugih dajatvah še itak silno obremenjena. Zadruga bo storila korake za predrugačenje te taksne odredbe, da se letovišča podredijo enako med druge kraje, t. j. vasi in trge po deželi in se bo pozvala tudi Zveza, da mora v tem pogledu sodelovati.

Gosp. Baraga predlaga, da se podzamejo tudi koraki za odpravo računskih listkov, ker ti računski listki po številu prebivalcev niso upravičeni. Gosp. Kunstelj zahteva, da se glede krivic v taksah ne sme odnehati prej, da se odpravijo ali vsaj pravično uredijo edino le po množini potočenih pijač.

Gosp. Vovk predlaga voditi pritožbo proti penzijonom, da bi se tem ne dovoljevalo nekako obrtoma dajati prehrane, kakor se zdaj godi, da se tujec vseli, si ustvari penzijon in obratuje s kuhanjem, hoteli pa so prazni.

Nadalje priporoča, da se naj točilci, ki smejo le na stoječe in preko ulice prodajati pijače, vzemo strogo pod kontrolo in slehrnega, pri katerem se izsledi, da pivci pri njem posedajo, ovaditi oblastvom. Priporoča pa se, naj gostilničarji takih trgovcev, ki se na škodo rednega gostilničarstva silijo v točilno obrt, kot odjemalci ne podpirajo. K tej debati prečita Zvezni delegat na vse to se našajočim memorandum, katerega je Zveza po sklepu občnega zbora podala ministrstvu notranjih zadev, finančnemu in trgovinskemu ministrstvu v Beogradu, kar so zborovalci z glasnim odobravanjem vzeli na znanje ter izjavili, da naj tudi zadruga po svojih članih vodi enako akcijo. Gosp. Kunstelj predlaga tudi zadevno posebno resolucijo. Vršijo se nato še razna posvetovanja notranje vrednosti zadruga ter po izjavi, da bode ta postopala z vsemi enako in nepristransko, izreče g. predsednik zahvalo vsem zborovalcem za številni obiski in zanimanje, kakor tudi Zveznemu zastopniku za podane informacije in poročila ter zaključni občni zbor ob ¼ na 7. zvečer.

Zvezne objave.

Naj vam priobčimo prepis mnenja, oddanega Trgovski zbornici v Ljubljani v zadevi projekta zakona za pobijanje draginje.

To poročilo si je soglasno osvojil tudi občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani 12. februarja 1926, na katerem je bilo zastopanih 28 zadrug z 2800 člani ter se je soglasno sklenilo podati to protestno spomenico ministrstvu za notranje zadeve, ministrstvu financ, ministrstvu za obrt, trgovino in industrijo, ministrstvu za socialno politiko, vsem klubom skupščine in še posebej dr. Korošču, dr. Žejarvu, Ivanu Puclju, vsem zvezam kraljevine, trgovskim zbornicam, velikim županom, tako da je odšel ta protest v 64 izvodih na vsa mero dajna mesta z dostavkom, da se ne moremo spuščati v nobeno podrobnejše razmotrivanje posameznih členov tega projekta, ker je gostilničarstvo Slovenije soglasno proti uvedbi takega zakona o pobijanju draginje.

Konkurenca je dandanes že itak splošna, in gospodarske razmere že toliko urejene, da za prisilno policijsko določevanje cen ni nikake potrebe.

Tak zakon bi le oviral normalni gospodarski razvoj in s tem tudi naravno niveliranje cen in omiljenje draginje. Zveza se zato v pobijanje podrobnih določb ne spušča, temveč ta zakon sploh najodločneje odklanja.

Da se cene znižajo, naj pred vsem vlada sama gleda, da bo z omiljenjem neznosnih davčnih in socialnih političnih bremen znižala višino režijskih stroškov, po katerih se ravna tudi cene.

Za v načrtu navedene represalije ni tedaj nobenega povoda in si obrtniki tudi ne bodo pustili jemati po ustavi jim zajamčene svobode in danih pravic ter nedotakljivosti lastnine in posesti.

Vse naslove smo najvljudneje prosili, da podzamejo s svojo avtoriteto vse prilike, da preprečijo postanek takega zakona.

Dotično poročilo slove:

«Blagohotno priposlani projekt zakona o pobijanju špekulacije z življenjskimi potrebščinami je zadruga v načelstveni seji dne 29. januarja t. l. vzela v pretres ter člen za členom dala na razmotrivanje in presojo za predloge o eventualnih spremembah, a moramo po-

ročati, da, ko smo prišli do členov 20., 21., 22., so zborovalci razburjeni vstali in izjavili, da je škoda časa premlevati take zamišljarije. Že pri členu 7. se pričenjajo diktirati globe in kazni, tako da bi za vsakih 5 para difference v cenah moglo iti polovico gostilničarstva v zapore, kajti denarnih kazni po Din 20.000, 100.000 in 150.000 ne zmore niti tretjina poedinih gostilničarjev v Sloveniji. Kazenska določila se vlečejo skozi ves projekt nič manj kakor v 15 členih. Izumitelj tega projekta je moral biti iz bogate hiše, ker mu je najmanjši denar, ki ga je določil za najnepomembnejši prestop, 3000 Din. Drugo pa lavira vse v zgornjih 50%, 100% in 150.000 in so zborovalci vsled tega prišli do prepričanja, da to ni nikaka resna misel, s katero bi se bilo pečati, ampak spominja že na boljšešviško divjaštvo.

Nemogoče je pri nas v Sloveniji s takim zakonom, kakor je projektirani, operirati, ker imamo zdavnaj že preden je ta elaborat zagledal beli dan, z oblasti medsebojno in na podlagi danih možnosti povsod maksimirane cene, ki pa so, kjer si bodi še nižje, kakor pa jih je oblast sama določila. V Ljubljani n. pr. dobi delavec v izkuhu dobro, zadostno in tečno kosilo za 6, 7 ali 8 Din. Ravno tako so cene v srednjih in finejših gostilnicah natančno izkalkulirane in maksimirane po gostilničarjih samih ter javno označene, da ne more nihče tožiti, da bi bil opeharjen. Blaga je v izobilju vseh vrst, prekupcev ni, sicer se pa temu na vsakem viktualnem trgu z odredbami občine lahko v okom pride. Konkurenca raste vsled tega sama ob sebi in se dajatelj ali kuharji ljudske prehrane med seboj že pobijajo, kdo bo cenejše dajal in imel več odjemalcev. Privatni izkuhi se množijo dan za dnevom, ki ne plačujejo nobenih davščin, to ustvarja dejstvo, da opuščajo gostilničarji, ki so obloženi z brezobzirno davščino izkuharstvo in davanje jedil, ker nočejo dvigati davčnim in režijskim bremenom primerne svojih cen ter rajši opuste obrate. Radovedni bi bili vedeti, kako bode tak zakonodajalec ali po zakonu določeni komisar si ustvaril novega podjetnika v tak rekviriran obrat, kateri bo vsled izgub in pretirano surovega nastopanja raznih komisariatov sicer svojevoljno ali primoran obrat opustiti, ker se dejan-

„JULLIENOV“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina.

Vporablajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrže. Vporaba je enostavna. — Preprodajalci zahtevajte specijelne ponudbe! — Glavna zaloga: DROGERIJA

„SANITAS“ Celje in Ljubljana.

sko delo, katerega sam izvršuje, ne izplača. Kako se bo izplačala šele dotičniku, ki bo po členu 20. projektiranega zakona nastavljen v tisti obrat in primoran plačevati še zakupne cene in dajati odškodnino za porabo orodja itd.

Gladko vse, kar smo čitali v tem projektu, je visoka fantazija, pomešana z nekaim sovraštvom do gostilničarstva, brez vsake stvarne izkušenosti, kaj je mogoče in kaj ni mogoče obrtniku danes izvršiti.

Bili smo v nadi, da bomo čitali v zakonskem projektu za pobijanje špekulacij z živlenskimi potrebščinami konkretne predloge, kako naj se znižajo žitne cene v Banatu, odvzame moč in pravica tamošnjim židovskim spekulantom, ki pokupijo v jeseni vse produkte od kmetovalca in pridelovalca, ter jih nagomilijo v svoje špajharje ter določijo po svojih borzah nato milijonske dobičkarije jim nesoče cene, po katerih mora nato revež pripravljalec ljudske prehrane hočeš ali nočeš plesati.

Nadejali smo se čitati v zakonski osnovi, kaj se bo vse zgodilo, da bodo cene goveje živine, prašičev, masti in slanine vsaj za 50 % znižane in nato seveda analogno tudi cene mesnim živim lom za ravno toliko navzdol regulirane. Načrt zakona predvideva tudi obutev, oblačila, kurivo in razsvetljavo. Nadejali smo se torej najti v osnutku predloge o reviziji produkcije usnja, tekstilnemu blagu, uravnavo cen navzdol premožu itd. A vsemu temu ni v osnutku govora niti z jedno samo piko. Zakaj? Ker je zakonodajalec morda mislil, da zob manj boli, ako ga polagoma od vrha ščiplješ, kakor pa s korenino izdereš. Mi pa pravimo, ako ne bodo na merodajnih mestih kurirali in izdrli draginjske bolezni s koreninami, do tja bo vse filozofiranje o preganjanju obrtništva in trgovstva, koje se s konkurenco itak že samo ob sebi medsebojno preganja, zaman.

V zakonu ni nikjer predvideno, da bodo pri maksimiranju cen sodelovali tudi strokovnjaki, interesenti in tako utegne priti, da bo ocenjevalec za čevljarja in krojača poklicen gostilničar, za gostilničarja pa cipelar ali kakov golobradi šribar. To smemo pričakovati, ker se je to že zgodilo z izdajo pravilnika k taksnemu zakonu, koder je bilo določeno, da ocenjuj trgovec gostilničarja, gostilničar pa trgovca, ki sta se razumela na nasprotno si obrate toliko kakor krava na boben.

Ako hočemo iti k znižanju današnjih cen v gostilnah in prenočiščih, bi morali v zakonskem osnutku tudi predvideti, da morajo biti davki in takse previdno pravilno in pravično razdeljeni, kajti vse te pretiranosti mora dati vendar obrtnik v kalkulacijo cen, ako hoče da mu bo vsaj nekaj let mogoče vzdržati v svojem mukepolnem poklicu.

Z zakonom naj se ugotovi, da se na življenjske potrebščine, pod katere spa-

dajo tudi pijače kot poživila, ne sme nalagati čez 100 % avtonomnih doklad od gospodarsko zavoženih zapravljivih občin. Nasprotno pa dandanes deželna oblastva še opozarjajo in silijo na čim višje nalaganje doklad edino le na gostilničarsko obrt, še s posebnim povdarkom, saj ne bo plačal obrtnik sam, temveč konzument. Po 300 do 575 % doklad dovoljuje veliko županstvo v Ljubljani na državno trošarino, tako da naj skrbi ta panoga edina za stavbe farovžev, šol, potov in plotov. Vse te davščine mora gostilničar razdeliti na vse predmete, koje pripravlja in prodaja, in vsled teh dejstev obrtoma pripravljena in oddajena živila v cenah ne morejo padati.

Lastniki lokalov so primorani vsled dejstva, da jim pobere davkarija skoro vso vplačano najemnino, dvigati jo na tako višino, da najemniki kar obupavajo in vse te ogromne režije morajo iti v kalkulacijo predmetov, s katerimi se obrtnik peča, pa bodisi potem prehrana ali nočenje tujcev.

Za odpravo vseh teh vzrokov draginje ni najti v celem načrtu tega zakona najmanjše misli, zato izjavljamo, da je brutalen, nepremišljen, enostranski, prijemlje položaj le za lase, namesto da bi ga krepko spodbijal pod noge.

Kakor smo že v začetku izjavili, so zborovalci pri zaslišanju čitanja členov 20., 21. in 22. takoj ogorčeno odklanjali vsako nadaljno razmišljanje o tem projektu, ter kategorično naglašali, da njega sestavitelj ustave za kraljevino SHS niti čital ni, ker sicer bi moral vedeti, da uživamo Slovenci po ustavi kot lojalni in zvesti državljani popolno zaščito svobode vesti, lastnine in premoženja in da si bomo znali ta prava tudi ščititi.

Niti vojska nam ni nasilnim potom rekvirirala naših lastnin, naših obratvališč, s tem zakonom pa se hoče uvesti absurdni boljševizem, poseganje v pri-

vatno lastnino in rekvizicije. Protestiramo najodločneje proti takim poskusom in hočemo kot svobodni in zaščiteni državljani naše, zakonitim potom nam dodeljene pravice prosto, pošteno in svobodno izvrševati, zadostiti zahtevam zakonitih državnih dajatev, braniti pa nam zajamčene pravice do skrajnosti in odklanjamo v tem pogledu slehrno nasilnost.

Minister socijalne politike naj skrbi v dosego vzdržnejših razmer med narodom z odpravo prej navedenih fundamentalnih vzrokov draginje, pa bo uspeh popolen. Projekt pa, kakršen je bil ta, naj se niti ne popravlja, tem manj pa predloži v sklepanje skupščini, kajti tak mora razdreti vse spoštovanje in ugled do oblastev, vzbuditi splošno nevoljo in nam omajati državljansko lojalnost.

Gabrijel Thaler.

Iz Železnikov nam je došla tužna vest, da je ondi preminul dne 21. marca t. l. ob 10. zvečer ustanovitelj in dolgoletni načelnik tamošnje gostilničarske zadruga, posestnik, trgovec, gostilničar, občinski svetovalec, odbornik Sokola, gasilnega društva, Planinskega društva in član mnogih dobrotvornih ustanov in naprav. Vest nas je tembolj iznenadila in užalostila, ker smo imeli v njem enega najbolj konciliantnih in marljivih sodrudnikov in najboljšega sobojevnika v zagovarjanju pravic gostilničarske obrti. Njegova skrb v izvrševanju prevzetih dolžnosti je bila hvalevredna in naravnost trgovsko točna.

Veledenjeni rodbini izrekamo tem potom svoje najodkritosrčnejše globoko sožalje.

V naših vrstah ostane ljubeznjivemu možu trajen spomin.

MALINON SOK

OVAJ MALINOV SOK JE ZAJAMČENO ČISTI NARAVNI SOK OD MALINA BEZ IKAKVIH PRIMJESA OSIM SLADOKRAJA, VARREDNO JE UKUSAN.

SERNBERG D.D. SLAV. POZEGA

Dobra vina, domačo šunko, salame in kranjske klobase priporoča gostilna

== Ivan Bricelj ==

v Štepanji vasi

Na Planirju.

Priporoča se najstarejša slovenska ple-skarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj Dunajska cesta 16

Delo solidno.

Cene zmerne.

Strokovna izvršitev gost. stolov in miz.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

I. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča :

sodavico, pokalico, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patentnih steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

**Vinska trgovina Ant. Müllerja
v Domžalah**

priporoča p.n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah. Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozčkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozčkov, dvokoles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozčki, šivalni in razni stroji.

Ceniki se pošiljajo franco!

**Raznovrstno
rudninsko vodo**

kakor :

Rogaški Tempel vrelec,

„ Styria vrelec,

„ Donati vrelec,

Radinski zdravilni vrelec,

Giesshübelsko slatino,

Karlovoovski Miinski vrelec,

Gleichenberški Emin vrelec,

Franc Jožefovo grenko vodo,

Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode in špicerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

1886

Ustanovljeno leta

1886

Ne pozabite, da ste kupili in tudi še danes kupite najbolje in najceneje vsakovrstno manufakturno blago, posebno priporočljive ženinom in nevestam v trgovini

Anton Savnik, Škofja Loka

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrk.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica števil. 18.

Z vsemi v špicerijsko in delkatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprazarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

eksportni ležak

**temno Porter-
pivo**

Glavna zaloga rudninske vode

in veletrgovina špacerlijskega blaga

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

nudi po najugodnejših cenah:

Rogaški Tempel vrelec, Styria in Donat vrelec, Radenski zdravilni vrelec
in razne druge domače in inozemske rudninske zdravilne vode.

Zahtevajte cenik!

Ustanovljeno 1888.

Točna postrežba!

Motna vina čistiti in trpka ter prekislata omiliti je zelo enostavno!

V zalogi imamo špeciialno francosko želatino „LAINÉ“ tvrdke Clermont & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene!

Glavna zaloga:

Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.

Tovariši, inserirajte v našem listu!

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi
izdatno znižane cene.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Siška šte. 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 262.

Ne kupite preje nobenega šivalnega stroja, dokler ne ogledate in preizkusite

JOSIPA PETELINCA

Na malo! strojev znamke Na veliko!

Gritzner, Adler, Phönix

ter najboljše švicarske pletilne stroje „DUBIED“ nadomestne dele, čolničke, igle za vse sisteme, pneumatiko, dele za kolesa, olje itd.

Večletna garancija!

Delavnica na razpolago!

ZALOGO
VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvaškega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadrage v Ljubljani
Gospodarska cesta šte. 16
posreduje brezplačno za vse službe izdoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 1 Din,
z dežele 4 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

odaja

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA

Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Različno sukнено, volneno in svileno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje pralno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre, kakor tudi garniture.

Posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradel za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prti, platnene brisače i. t. d.

Črno in modno sukno v najnovjših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje.

Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste.

Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.